

Variatie in varkensrassen Steeds meer kleinschalige initiatieven varkenshouderij

'Ik heb de indruk dat het voorzichtig de goede kant op gaat met de diversiteit in de Nederlandse varkenshouderij', zegt dierenarts Nelleke Meersma. Samen met haar man Adriaan Antonis runt zij in Garderen de Ouwendorperhoeve. Op hun bedrijf houden ze naast Friese melkschapen en Lakenvelders ook een kleine groep Bonte Bentheimers. 'De varkens lopen bij ons deels in een perceel bos hier op het bedrijf, of we laten ze "achter het graan aan" op de akkers lopen', vertelt Meersma. 'Ik hoor en zie steeds meer verhalen van mensen die kleinschalige initiatieven opstarten in de extensieve varkenshouderij. Ze kijken anders naar de behoeften van de dieren. De beweging naar meer kleinschalige houderijssystemen komt natuurlijk niet alleen uit het enthousiasme van houders zoals wij', veronderstelt Meersma. 'Het is ook door vragen van de consument. Steeds meer mensen willen transparantie

over de herkomst van hun vlees. Het liefst kopen ze ook streekproducten. Daaraan kunnen kleinschalige, extensieve houderijssystemen goed voldoen. Maar dat vraagt dus ook om andere rassen en lijnen. In die beweging zie je nu Hongaarse Mangalica's, Engelse Berkshire of Limburgse kloostervarkens opduiken. Overigens lijkt die roep om andere eigenschappen ook te gelden voor bijvoorbeeld grootschalige houderij van biologische varkens met vrije uitloop naar buiten. Dat vraagt om wezenlijk andere eigenschappen van de varkens. In die zin wordt de noodzaak om variatie in eigenschappen te bewaren in de varkenshouderij heel tastbaar.'

Rassenlijst Nederlandse varkensrassen

Omvang en status van de Nederlandse varkensrassen (data van 2016)

Ras	Aantal zeugen	Populatiestatus *	Inteeltoename **	Trend over 15 jaar
Rassen voor de kleinschalige houderij				
Nederlands landvarken (Fokkersclub)	50	kritiek	-	
Bonte Bentheimer varken	80	kritiek	te hoog	stabiel
Rassen van Nederlandse fokkersorganisatie				
Hypor Landras (Nederlands Landvarken, zeugenlijn)	1.000	- ¹	-	
Hypor Large White (Ned. Groot Yorkshire, zeugenlijn)	1.000	- ¹	-	
Topigs Norsvin A (Ned. Groot Yorkshire, zeugenlijn)	122	- ¹	-	stabiel
Topigs Norsvin B (Ned. Groot Yorkshire, zeugenlijn)	660	- ¹	-	afname
Topigs Norsvin D (Duroc, berenlijn)	231	- ¹	-	stabiel
Topigs Norsvin E (Ned. Groot Yorkshire, berenlijn)	94	- ¹	-	afname
Topigs Norsvin N (Ned. + Fins Landvarken, zeugenlijn)	20.427	- ¹	-	afname
Topigs Norsvin T (bonte zeugenlijn)	400	- ¹	-	stabiel
Topigs Norsvin Z (Ned. Groot Yorkshire, zeugenlijn)	18.849	- ¹	-	stabiel

¹ Het aantal vermelde zeugen betreft de Nederlandse populatie, de fokpopulaties van deze rassen worden ook buiten Nederland gehouden.

Criteria risicoclassificatie van rassen (FAO Guidelines In Vivo Conservation, 2012)

* Risicostatus op basis van aantal volwassen vrouwelijke dieren:

> 2.000	normaal
< 2.000	kwetsbaar
< 1.000	bedreigd
< 100	kritiek

** Risicostatus op basis van inteelttoename per generatie:

< 0,25 %	gering	(slechts af en toe een erfelijke aandoening)
0,25 - 0,5 %	matig	(erfelijke aandoeningen komen voor)
0,5 - 1 %	hoog	(erfelijke aandoeningen komen frequent voor)
> 1 %	te hoog	(opeenstapeling van erfelijke problemen)
-	-	(onbekend)

Vermeerderingszeugjes op een biologisch varkensbedrijf
(Topigs 50 = N x T)